

הסכם הפרשה לקופת גמל בגין רכיבי שכר לא פנסיוניים ("5/5")

הסכם קיבוצי

שנערך ונחתם ביום 10 בחודש אוגוסט 1995 בתל-אביב

בין:

ממשלת ישראל, בשם מדינת ישראל;

מרכז השלטון המקומי, השמו ובשם הרשויות המקומיות, למעט הערים הגדולות;

שלוש הערים הגדולות (ירושלים, תל-אביב וחיפה);

הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, בשמה ובשם ההסתדרות הציונית העולמית, הקרן הקיימת לישראל וקרן היסוד;

המוסדות להשכלה גבוהה;

(להלן: "המעסיקים")

לבין:

הסתדרות העובדים הכללית החדשה

(להלן: "ההסתדרות")

הואיל" והצדדים התחייבו במזכר ההבנה שנחתם ביום 21/7/93, לבחון הכללת רכיבי שכר ותשלומים אחרים כפי שייבחן ע"י הצדדים, לפנסיה צוברת ו/או קופת גמל, כמפורט במזכר ההבנה;

והואיל: ובהמשך להסכמה שסוכמה בין שר האוצר ביום 18/4/94 לבין ההסתדרויות המקצועיות מהנדסים, מח"ר, הנדסאים וטכנאים, נכרתו בין הסתדרויות אלו לבין המעסיקים, הסכמים קיבוציים לשנים 1993-1996, בהם הוסכם על הפרשה לקרן פנסיה צוברת בגין חלק מרכיבי השכר והתשלומים האחרים שאינם פנסיוניים, כמפורט בהסכמים הנ"ל, והקמת וועדה משותפת לגיבוש הצעדים הנדרשים לכך;

וכן נכרתו בין הסתדרויות מקצועיות אחדות אחרות, ליבן המעסיקים, הסכמים קיבוציים לאותה תקופה (1993-1996), בדבר הפרשה לקרן פנסיה צוברת ו/או לקופת גמל, בגין חלק מרכיבי השכר והתשלומים האחרים שאינם פנסיוניים;

(ההסכמים הקיבוציים לשנים 1993-1996 הנ"ל - להלן בהסכם זה: "הסכמי השכר").

והואיל: ובמסגרת דיוני הוועדה המשותפת כאמור, הודיעו המעסיקים על עמדתם, כי

אין אפשרות לממש את ההסכמות דלעיל, בכל הנוגע להפרשה לפנסיה צוברת מרכיבי שכר ותשלומים אחרים שאינם פנסיוניים, לעובדים הזכאים לפנסיה תקציבית, מבלי לשנות את הוראות חוק שירות המדינה (גמלאות), באופן שיאפשר זאת;

והואיל: ולאור עמדת המעסיקים כאמור, יגיש משרד האוצר הצעה לתיקוני חקיקה, לשם הפיכת רכיבי שכר ותשלומים אחרים שאינם פנסיוניים לרכיבים שיופרשו בגינם לפנסיה צוברת, גם אצל עובדים הזכאים לפנסיה תקציבית, תוך גיבוש נוסח ההצעה בשיתוף פעולה והסכמה עם ההסתדרות;

והואיל: ובעקבות הודעת המעסיקים כאמור ובן בעקבות דיונים בין הצדדים במכלול הסוגיה, הגיעו הצדדים להסדר ביניים עד לגמר הליך החקיקה כאמור לעיל, כמפורט בהסכם זה;

לפיכך הוסכם, הוצהר והותנה כדלקמן:

1. המבוא להסכם זה והנספחים לו, מהווים חלק בלתי נפרד ממנו.
2. (א) הסכם זה יחול על כל עובד המדורג בדירוג מהדירוגים המפורטים בנספח א' (המצורף להסכם זה כחלק בלתי נפרד ממנו), לרבות עובד ארעי ועובד זמני, בכפוף לכך שהאיגוד המקצועי של הדירוג בו מדורג העובד חתום על הסכם זה או יודיע בכתב על הצטרפותו להסכם זה, אצל המעסיקים החתומים על הסכם זה וכן בשירות המעסיקים האחרים שיצטרפו להסכם זה, וכאמור להלן בס"ק ב'.
(ב) הסכם זה על נספחיו הינו נספח בלתי נפרד להסכם השכר לשנים 1993-1996, של כל איגוד החתום על הסכם זה או שיצטרף אליו.
3. לצורך הסכם זה, קופת גמל מוגדרת כקופת גמל לתגמולים כמשמעותה בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופת גמל), התשכ"ד - 1964, כפי שיבחרו קופות הגמל ע"י האיגודים המקצועיים, בהסכמת המעסיקים בכתב. כל מקום בו צויין בהסכם זה קופת גמל - הכוונה לקופת גמל לתגמולים.
לצורך הסכם זה פנסיה צוברת משמע פנסיה צוברת במסגרת קרן פנסיה מקיפה.
4. עד לסיום הליכי החקיקה כמפורט לעיל ובסעיף 11 להלן, והפרשה לפנסיה צוברת - מרכיבי שכר ותשלומים אחרים שאינם פנסיוניים כמשמעותם בסעיף 5 להלן, בגין העובדים שעליהם חל הסכם זה, מסכימים הצדדים על הנהגת הדר הביניים המפורט בסעיף 5 להלן:
5. החל מיום 1/1/95 יעבירו המעסיקים לקופת גמל, בגין כל עובד שעליו חל הסכם זה, כהסדר ביניים, כדלקמן:
(א) (1) החל מיום 1/1/1995, יפריש המעסיק מדי חודש בחודשו 5%, וינכה מהעובד מדי חודש בחודשו 5%, מרכיבי השכר והתשלומים האחרים שאינם פנסיוניים, כמפורט בנספח ב' להסכם זה, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו.
ההפרשה הרטרואקטיבית בגין כל חודש החל מיום 1/1/95 ועד למועד תחילת ההפרשה בפועל, תבוצע בשכר הראשון לאחר בחירת קופות הגמל - כפי שיבחרו ע"י האיגודים המקצועיים בהסכמת המעסיקים כאמור בסעיף 3 לעיל (השכר הראשון כאמור יקרא להלן לצורכי סעיף 8 בהסכם זה -

"מועד תחילת ההפרשה בפועל".

(2) החל ממועד תחילת ההפרשה בפועל ואילך, תבוצע ההפרשה השוטפת מדי חודש. האמור לעיל, בהתאם לאמור בסעיפים קטנים א'-ג' לסעיף זה, ונספחים ב'-ד' להסכם.

(ב) החל מיום 1/1/1996, יפריש המעסיק מדי חודש בחודשו 5%, וינכה מהעובד מדי חודש בחודשו 5%, מרכיבי השכר והתשלומים האחרים שאינם פנסיוניים, כמפורט בנספח ג' להסכם זה, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

(ג) החל מיום 1/1/1997, יפריש המעסיק מדי חודש בחודשו 5% וינכה מהעובד מדי חודש בחודשו 5%, מרכיבי השכר והתשלומים האחרים שאינם פנסיוניים, כמפורט בנספח ד' להסכם זה, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

(ד) למען הסר ספק בלבד, מובהר בזה כי אם העובד אינו זכאי לקבל בשכרו הכולל רכיב מהרכיבים המפורטים בנספחים ב'-ד' להסכם זה, הרי אין בהסכם זה כדי לחייב המעסיק להפריש ולנכות משכרו לקופת גמל, בגין אותו רכיב שאינו כלול בשכר העובד, כל עוד אין העובד זכאי לקבל רכיב זה בשכרו הכולל. אין באמור בהסכם זה כשלעצמו כדי לחייב את המעסיק לתשלום רכיבים נוספים בשכר העובד.

(ה) מובהר בזאת כי לא תהיה ע"י הסדר הביניים הפרשה לקופת גמל בגין גילום מס.

6. כל עובד יהיה זכאי, עם סיום יחסי עובד-מעביד, וכן בכל מקרה אחר כמקובל לגבי קופת גמל, לכל הסכומים שיצטברו לזכותו בקופת הגמל, בתנאים המזכים בקבלת תגמולים בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופת גמל), התשכ"ד - 1964.

7. מובהר בזאת כי כל עוד לא יושבה המחלוקת כאמור בנספח ה' המהווה חלק בלתי נפרד מהסכם זה, תהא להסתדרות ולאגודים המקצועיים הזכות להמשיך בהסדר הביניים, ולא לעבור להפרשה לפנסיה צוברת, בנוגע לרכיבי שכר ותשלומים אחרים שאינם פנסיוניים, לגבי כל העובדים עליהם חל הסכם זה.

8. א. גימלאים שפרשו מעבודתם אצל המעסיקים עליהם חל הסכם זה, בין התאריך 1/1/93 לתאריך "מועד תחילת ההפרשה בפועל", לא הפרישו בגינם לקופת גמל לתגמולים או לקרן פנסיה צוברת, מרכיבי השכר והתשלומים האחרים שאינם פנסיוניים, עפ"י הסכמי השכר או הסכם זה, עקב מועד הפסקת עבודתם, יפוצו בתשלום חד פעמי ע"פ תחשיב כדלקמן:

(1) 0.5% מהמשכורת הקובעת לפנסיה בחודש התשלום בגין כל חודש מ- 1/1/93 עד 31/12/93.

(2) 1% מהמשכורת הקובעת לפנסיה בחודש התשלום בגין כל חודש מ- 1/1/94 עד 31/12/94.

(3) 1.5% מהמשכורת הקובעת לפנסיה בחודש התשלום בגין כל חודש מ- 1/1/95 עד "מועד תחילת ההפרשה בפועל".

ב. הפיצוי הנ"ל ישולם לגמלאי שפרש מעבודתו כאמור וכמפורט לעיל, "במועד תחילת ההפרשה בפועל", בגין התקופה מ- 1/1/93 ועד למועד פרישתו של הגימלאי.

9. מובהר בזאת כי עובד אשר לגביו מופרשי במועד חתימת הסכם זה דמי גמולים

לפנסיה או לקופת גמל, בגין רכיב שכר ותשלום אחר מסויים שאינו פנסיוני, לא יופרש בגינו בגין חתימת הסכם זה פעם נוספת (ובסה"כ פעמיים) בגין אותו

הרכיב לפנסיה או לקופת גמל.

10. אין באמור בהסכם זה כשלעצמו, כדי לחייב הפרשה מרכיבי שכר ותשלומים אחרים שאינם פנסיוניים כמשמעותם בהסכם זה, לקרנות אחרות, לרבות קרנות השתלמות, קרנות ידע וכדומה, מעבר לקופת הגמל/ פנסיה צוברת, או הכרה ברכיבים אלה לצורך פנסיה ע"פ חוק או הכללתם לצורכי חישוב פיצויי פיטורים או ערך שעה.

11. (א) משרד האוצר יגיש מיד עם חתמת הסכם זה הצעה לתיקון חוק שירות המדינה (גימלאות) וכל חקיקה אחרת אם יהיה צורך בכך, במטרה לקדם בהקדם האפשרי ככל שניתן, כל ההליכים הנדרשים לשם מתן אפשרות חוקית להפיכת רכיבי שכר ותשלומים אחרים שאינם פנסיוניים, לרכיבים שיפורש בגינם לפנסיה צוברת, גם אצל עובדים הזכאים לפנסיה תקציבית.

(ב) ההצעה לתיקון החקיקה תנוסח בהסכמה עם ההסתדרות. היה ויהיה צורך להתקין תקנות בכל הקשור לביצוע התיקון בחקיקה, יפעל משרד האוצר תוך שיתוף פעולה עם ההסתדרות.

(ג) מוסכם בין הצדדים כי לכשיסתיימו הליכי החקיקה בהתאם לאמור לעיל במבוא להסכם זה ויוחל בהפרשת כספים לפנסיה צוברת, בגין אותם רכיבים אשר הופרשו לגביהם לקופת גמל ע"פ הסכם זה, תיפסק ההפרשה לקופת-גמל בגין רכיבים אלה.

אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מהאמור בסעיפים 7 ו-13 להסכם זה.

(ד) במידה ויתאפשר בהתאם לדין, ואם יבקשו האיגודים עם תום הסדר ביניהם ותחילת ההפרשה לפנסיה צוברת להעביר הפקדות מקופת גמל לקרן פנסיה צוברת, לרבות הכרה בוותק בקופת גמל כוותק בקרן הפנסיה הצוברת, הדבר יעשה.

(ה) למען הסר ספק, ההסתדרות מבהירה את עמדתה כי אין כל מניעה ליישם את הסכמי השכר ולהפריש לפנסיה צוברת מרכיבי שכר ותשלומים אחרים שאינם פנסיוניים, ללא צורך בתיקוני חקיקה כלשהם.

המעסיקים מדגישים כי ההפרשה לפנסיה צוברת לזכאים לפנסיה תקציבית מותנית בשינוי חוק שירות המדינה (גימלאות) כאמור בהסכם זה.

12. הוראות הסכמי השכר בכל הנוגע להפרשה לפנסיה צוברת, בגין רכיבי שכר ותשלומים אחרים שאינם פנסיוניים, (להלן: "ההוראות בהסכמי השכר"), כמפורט בהסכמי השכר, יעמדו בתוקפם, ואולם בתקופה בה יופרשו הפרשות לקופת גמל עפ"י הסדר ביניים זה, יחול האמור בהסכם זה.

למען הסר ספק, מובהר בזה כי לא תהיה לאיגודים המקצועיים החתומים על הסכם זה, או להסתדרות בשם אותם איגודים, תביעה בנוגע להפרשה רטרואקטיבית לפנסיה צוברת ו/או לקופת גמל, עפ"י הסכמי השכר, ברכיבי השכר ותשלומים אחרים שאינם פנסיוניים, בגין התקופה בה הפרישו המעסיקים לקופת גמל על-פי הסדר ביניים זה.

13. מוסכם בין הצדדים כי עם סיום הסדר הביניים והתחלת ההפרשה לפנסיה צוברת בגין רכיבי השכר והתשלומים האחרים שאינם פנסיוניים, יוכל כל איגוד מקצועי

חתום על הסכם זה להחליט כדלקמן:

(א) לגבי אוכלוסיית העובדים המדורגים בדירוג של אותו איגוד מקצועי, ושנתרו להם ביום תחילת ההפרשה לפנסיה צוברת פחות מעשר שנות עבודה עד היציאה לפנסיה, תינתן בידי האיגוד האפשרות לקבוע כי אותה אוכלוסייה תמשיך לנהוג בהתאם להסדר הביניים ולא תעבור להפרשה לפנסיה צוברת.

(ב) לגבי אוכלוסיית העובדים המדורגים בדירוג של אותו איגוד מקצועי, ושנתרו להם ביום תחילת ההפרשה לפנסיה צוברת יותר מעשר שנות עבודה עד היציאה לפנסיה, תינתן בידי האיגוד האפשרות לקבוע כי אותה אוכלוסייה תמשיך בהפרשה לקופת גמל ולא לפנסיה צוברת, ואולם ההפרשה לקופת גמל לאוכלוסייה זו, במקרה זה, תהיה תוך התאמה לאמור בהסכמי השכר של כל איגוד החתום על הסכם זה.

14. אם ייקבע בתקופת תוקפו של הסכם זה, לאיגוד מקצועי כלשהו הסדר בנוגע להפרשה לגמל או לפנסיה מרכיבי שכר ותשלומים אחרים שאינם פנסיוניים, המעניק תנאים שונים ו/או השונה בדרך אחרת מההסדר המפורט בהסכם זה, תינתן לאיגוד המקצועי החתום על הסכם זה, הזכות לבחור להצטרף לאותו הסדר שונה במקום הסכם זה או להשוות תנאי הסכם זה לתנאי אותו הסכם.

15. תנאים ותניות שנקבעו בעבר בין הצדדים בהסכמים קיבוציים, או בהסדרים קיבוציים, או בהתחייבויות אחרות, יוסיפו להיות תקפים בתקופת ההסכם, אלא אם תוקנו, או בוטלו, ע"י הוראה מהוראות הסכם זה.

16. הסכם זה יוגש לרישום עם חתימתו, כהסכם קיבוצי.

ולראיה באו הצדדים על החתום

בשם ממשלת ישראל   בשם מרכז השלטון המקומי   בשם הסתדרות העובדים
הכללית החדשה

בשם שלושת הערים הגדולות   בשם הסוכנות היהודית   בשם המוסדות להשכלה
לארץ-ישראל   גבו

רשימת נספחים: נספח א' - רשימת דירוגים.

נספח ב' - רכיבים החל מ- 1/1/95.

נספח ג' - רכיבים החל מ- 1/1/96.

נספח ד' - רכיבים החל מ- 1/6/97.

נספח ה' - חילוקי דיעות - הכרה כ"עמיתים ותיקים".

נספח ו' - עלויות.

שמות הנספחים כאמור לעיל הינם למטרת נוחיות בלבד, ולא יתחשבו בהם למטרת פרשנות ההסכם.

חתימה:

רשימת דירוגים:

מינהלי (לרבות בביטוח לאומי ושירות התעסוקה)

טכנאים והנדסאים

מח"ר (ופסיכולוגים)

מהנדסים

אחיד משולב

מקצ"טים

עובדים סוציאליים

משפטנים

פרקליטים

פארה רפואיים

פיזיותרפיסטים

מרפאים בעיסוק

רנטגן מעשי

רנטגן מוסמך

שירות החוץ

עתונאים

עיתונאים לפי רשות השידור

עיתונאים הפקה

ביו-מקרוביו לוגים

רוקחים

עובדי מחקר

קלינאי תקשורת

גננים

אחיות (יחתם הסכם נפרד בהתאם להסכם השכר של האחיות והסכם זה)

]

נספח ב'

בהתאם לאמור בסעיף 5 להסכם, מסכימים הצדדים כי החל מיום 1/1/95, יפרישו המעסיקים לקופת גמל, 5% בגין כל עובד שעליו חל ההסכם, מדי חודש בחודשו, וינכו מהעובד מדי חודש בחודשו 5%, מכל הרכיבים המפורטים להלן, במלואם בחודש תשלומם, כדלקמן:

א. שעות נוספות.

ב. עבודה נוספת - כולל כוננויות, תורנויות, משמרות, וכל תשלום בגין עבודה נוספת אחרת.

ג. פרמיות.

ד. החזר הוצאות רכב קבועות ומשתנות.

ה. החזר הוצאות נסיעה.

ו. אש"ל וכלכלה.

]

נספח ג'

בהתאם לאמור בסעיף 5 להסכם, מסכימים הצדדים כי החל מיום 1/1/96, יפרישו המעסיקים לקופת גמל, 5% בגין כל עובד שעליו חל ההסכם, מדי חודש בחודשו, וינכו מהעובד מדי חודש בחודשו 5%, מכל הרכיבים המפורטים בנספח ב' להסכם, וכן מהרכיבים המפורטים להלן, במלואם בחודש תשלומם, כדלקמן:

א. ביטוח חובה.

ב. ביטוח מקיף

ג. אגרות רישוי רכב.

]

נספח ה'

בעקבות ההסדר בקרנות פנסיה צוברות חדשות מינואר 1995, חלו שינויים בלוח צבירת הזכויות לפנסיה ובתמיכת הממשלה בשיעור הריבית על אג"ח מיועדות.

לפיכך, תובעת ההסתדרות כי עם תום הסדר הביניים ותחילת הפרשה לקרנות פנסיה צוברות, בגין רכיבי שכר ותשלומים אחרים שאינם פנסיוניים, יוכרו העובדים בקרנות כ"עמיתים ותיקים" על כל הזכויות והחובות הנובעות מכך. היה ולא יוכרו העובדים כאמור למרות דרישת ההסתדרות, יקבע הפיצוי הראוי לאי נכונות הממשלה להעניקת הכרה זו.

הממשלה והמעסיקים מודיעים על התנגדותם להכרה בעובדים כ"עמיתים ותיקים", וכן דוחים את התביעה לפיצוי כאמור, מאחר ולעמדתם ניתן פיצוי מלא במסגרת הסכם זה, בעלות המעסיקים להפרשה לקופת הגמל.

ואולם עמדת ההסתדרות היא כי במסגרת הסכם זה אין כל פיצוי בגין אי הכרת העובדים כ"עמיתים ותיקים" בקרנות על כל הזכויות הנובעות מכך.

כל עוד לא יושבה המחלוקת כאמור, רשאים ההסתדרות והאיגודים לפעול בהתאם לאמור בסעיף 7 להסכם.

]

נספח ו'

מוסכם בין הצדדים כי מסגרת העלות בתקופת הסדר הביניים להפרשה לקופת גמל לתגמולים, כפי שחושבה במועד חתימת ההסכם, הינה כדלקמן:

1. א. עלות ממוצעת של 2.15% למעסיק, משכרם הקובע לפנסיה של ל העובדים אצל המעסיק, המדורגים בדירוגים המפורטים בנספח א' להסכם הקיבוצי (ללא עריכת ממוצע נפרד לכל דירוג אלא לכל הדירוגים יחד ולכל העובדים יחד) (להלן: "השכר הקובע לפנסיה") בגין הפרשת 5% חלק המעסיק כמפורט בנספח ב' להסכם הקיבוצי.
- ב. העלות הממוצעת תעלה ל- 2.5% למעסיק, מ"השכר הקובע לפנסיה", בגין הפרשת 5% חלק המעסיק כמפורט בנספח ג' להסכם הקיבוצי.
- ג. העלות הממוצעת תעלה ל- 3% למעסיק, מ"השכר הקובע לפנסיה", בגין הפרשת 5% חלק המעסיק כמפורט בנספח ד' להסכם הקיבוצי.
2. המעסיקים החתומים על ההסכם הקיבוצי, מציינים בזה, כי נספחים ב'-ד' להסכם הקיבוצי הוכנו על בסיס העלות המפורטת בסעיף 1 א'-ג' לעיל, כפי שחושבה במועד חתימת ההסכם הקיבוצי אצל המעסיקים, על בסיס השכר הקובע לפנסיה בששת החודשים הראשונים של שנת 1995.

הצדדים להסכם הקיבוצי מסכימים כי לא תהיה התחשבנות ביניהם, בכל הנוגע

להפרשה ע"פ הסדר הביניים ונספחים ב'ד' להסכם, בגין שינויים אם יהיו כאלה לאחר חתימת ההסכם, בנתונים שהיוו בסיס לחשוב העלות כאמור בסעיף 1 לעיל (לרבות שינויים בהרכב העובדים, במספר העובדים המקבלים ו/או הזכאים לרכיבים המפורטים בנספחים ב'ד' להסכם זה, בסכום ו/או בהיקף הרכיב שיקבל העובד) גם אם יש בהם כדי להביא לשינויים בעלויות ההפרשה ע"פ נספחים ב'ד' להסכם.

3. א. בלא לגרוע מהאמור בס"ק 2 לעיל ומחובת המעסיקים להפריש מרכיבים קיימים כאמור לעיל, הצדדים מסכימים לגבי רכיבי שכר ותשלומים אחרים חדשים במהותם שיתווספו לאחר חתימת הסכם זה, ושאינם פנסיוניים, כי בגין רכיבים אלו יופרש לקופת גמל לתגמולים ע"פ הסדר הביניים, בכפוף לתנאי הבא:

שיעור העלות הממוצעת למעסיק בגין ההפרשה מהרכיבים החדשים בתוספת שיעור העלות הממוצעת למעסיק בגין ההפרשה המרכיבים הקיימים, לא תעלה על שיעורי העלות שסוכמו בסעיף 1 לעיל, לפי המועדים המצויינים בו. כל הנתונים יבדקו על בסיס מחירי המחצית הראשונה של שנת 1995 הצדדים יחשבו במשותף העלות כאמור.

ב. רכיב חדש משמעותו: רכיב שכר ותשלום אחר חדשים במהותם שאינו פנסיוני, שאף עובד מעובדי המעסיק לא קיבלם או לא היה זכאי לקבלם עד מועד חתימת הסכם זה.

ג. למען הסר ספק, האמור לעיל אינו בא לגרוע מזכויות הצדדים לקבוע תוספות שכר פנסיוניות.

4. מסגרת העלות של ההפרשה לפנסיה צוברת מרכיבי שכר ותשלומים אחרים שאינם פנסיוניים, על-פי הסכמי השכר (1993-1996), עומדת על 2% מהשכר הקובע לפנסיה.

5. אין בנספח זה כדי לגרוע מהאמור בהסכם הקיבוצי ובהסכמי השכר להם ההסכם הקיבוצי נספח, מחבות הצדדים על-פיהם, מתחולתם.